

پروتکل کارآزمایی بالینی مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۳/۲۰

بررسی مقایسه دو شیوه تدریس کلاس وارونه و سخنرانی بر پیشرفت تحصیلی و درک دانشجویان پرستاری: یک مطالعه کنترل شده تصادفی

تاریخ تایید ثبت در مرکز: 21-12-2025, ۱۴۰۴/۰۹/۳۰
زمان بندی ثبت: retrospective

آخرین بروز رسانی: 21-12-2025, ۱۴۰۴/۰۹/۳۰
تعداد بروز رسانی ها: 0
تاریخ تایید ثبت در مرکز
21-12-2025, ۱۴۰۴/۰۹/۳۰

اطلاعات تماس ثبت کننده

نام
محبوبه سادات یوسفی
نام سازمان / نهاد
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 21 8865 5366
آدرس ایمیل
msyousefi@sbmu.ac.ir

وضعیت بیمار گیری
بیمار گیری تمام شده
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
04-02-2020, ۱۳۹۸/۱۱/۱۵

تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
10-03-2020, ۱۳۹۸/۱۲/۲۰

تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
04-02-2020, ۱۳۹۸/۱۱/۱۵

تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
10-03-2020, ۱۳۹۸/۱۲/۲۰

تاریخ خاتمه کارآزمایی
03-04-2020, ۱۳۹۹/۰۱/۱۵

عنوان علمی کارآزمایی

بررسی مقایسه دو شیوه تدریس کلاس وارونه و سخنرانی بر پیشرفت تحصیلی و درک دانشجویان پرستاری: یک مطالعه کنترل شده تصادفی

عنوان عمومی کارآزمایی

بررسی تاثیر کلاس درس معکوس بر یادگیری و درک دانشجویان پرستاری

چکیده پروتکل

هدف از مطالعه

مقایسه دو روش کلاس وارونه و سخنرانی بر پیشرفت تحصیلی و درک دانشجویان پرستاری

طراحی

این یک کارآزمایی تصادفی کنترل شده قبل و بعد از آزمون با گروه کنترل بود.

نحوه و محل انجام مطالعه

کلیه دانشجویان پرستاری ترم 2 دانشکده پرستاری و مامایی قم که درس پرستاری بزرگسالان سالمندان 1 را اخذ کرده باشند در صورت واجد شرایط بودن به مطالعه وارد شدند و به صورت تخصیص تصادفی ساده به گروه های مداخله و کنترل تخصیص داده شدند. این مطالعه به صورت یک سو کور اجرا شد به نحوی که محققان جمع آوری کننده و ارزیابی کنندگان پیامد از نوع مداخله اطلاعی نداشتند.

شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود

معیارهای ورود به مطالعه شامل اخذ واحد درسی پرستاری بزرگسالان سالمندان 1 برای اولین بار، دسترسی به امکاناتی چون موبایل، کامپیوتر و اینترنت برای دسترسی به فایل های آموزشی و تمایل به مشارکت در مطالعه بود. معیارهای خروج شامل گذراندن دوره های آموزشی مرتبط با مبحث آب و الکترولیت، ناتوانی های یادگیری شناخته شده و شرکت در یک مطالعه مشابه در همان زمان بود.

گروه های مداخله

"گروه مداخله": تدریس در گروه مداخله به شیوه وارونه بود. به این صورت که دانشجویان باید در خانه محتوای آموزشی مرتبط با همان جلسه را که از قبل در اختیارشان قرار داده شده بخوانند و جلسه بعد با آمادگی در کلاس درس حاضر شوند. در کلاس دانشجویان به گروه های 5 تا 6 نفری تقسیم شدند و به بحث در مورد سناریوها و سوال های طراحی شده توسط استاد پرداختند. این مداخله برای 4 جلسه 2 ساعته برنامه ریزی شد که در طی 4 هفته متوالی ارائه شد. "گروه کنترل": مدرس محتوای آموزشی را به صورت سخنرانی و از طریق پاورپوینت ارائه داد.

متغیرهای پیامد اصلی

پیشرفت تحصیلی، درک دانشجویان

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی

نام اختصاری

اطلاعات ثبت در مرکز

شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: IRCT20240610062078N2

هدف اصلی مطالعه

آموزشی/مشاوره‌ای

شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه

شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

اخذ واحد درسی پرستاری بزرگسالان سالمندان 1 برای اولین بار دسترسی به امکاناتی چون موبایل، کامپیوتر و اینترنت برای دسترسی به فایل های آموزشی تمایل به مشارکت در مطالعه

شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

گذراندن دوره های آموزشی مرتبط با مبحث آب و الکترولیت ناتوانی های یادگیری شناخته شده شرکت در یک مطالعه مشابه در همان

سن

بدون محدودیت سنی

جنسیت

هر دو

فاز مطالعه

مصادق ندارد

گروه های کور شده در مطالعه

- ارزیابی کننده پیامد
- آنالیز کننده داده

حجم نمونه کل

حجم نمونه پیش بینی شده: 60

حجم نمونه تحقق یافته: 58

تصادفی سازی (نظر محقق)

اختصاص تصادفی به گروه های مداخله و کنترل

توصیف نحوه تصادفی سازی

دانشجویان با استفاده از تخصیص تصادفی ساده به دو گروه مداخله و کنترل تقسیم شدند. برای تولید اعداد تصادفی از نرم افزار مایکروسافت اکسل با نسبت ۱:۱ استفاده شد. سپس اعداد متوالی کدگذاری شده و در پاکت های مهر و موم شده قرار داده شدند. دستیار پژوهشی، دانشجویان را بر اساس اعداد متوالی موجود در پاکت مورد نظرشان به گروه های مداخله (29 نفر) یا کنترل (29 نفر) تقسیم کرد. کل فرآیند تصادفی سازی توسط یک دستیار پژوهشی که در مداخله و تجزیه و تحلیل داده ها نقشی نداشت، انجام شد.

کور سازی (به نظر محقق)

یک سوپه کور

توصیف نحوه کور سازی

این یک مطالعه ای یک سوکور بود. از آنجا که این مطالعه مداخلات آموزشی را اتخاذ کرد که کورسازی شرکت کنندگان (دانشجویان) و محقق (مربی) انجام دهنده مداخله را دشوار می کرد، فقط محققانی که مسئول جمع آوری و تحلیل داده ها و ارزیابی پیامدها بودند، نسبت به تخصیص گروه ها کور شده بودند. بنابراین، محققانی که مسئول جمع آوری و ارزیابی پیامدها بودند، به لیست شرکت کنندگان اختصاص داده شده به گروه های مداخله و کنترل دسترسی نداشتند. داده های جمع آوری شده با استفاده از شناسه های تصادفی (مانند اعداد منحصر به فرد غیرمرتبط با گروه بندی) ثبت و ذخیره شدند. این کدها توسط محقق اصلی که به کلید رمزگشایی دسترسی داشت، ایجاد شدند. محققان کور، داده ها را بر اساس این کدها جمع آوری کردند و ارزیابی های پیامد (مانند آزمون های نمره دهی یا تجزیه و تحلیل پاسخ ها) را بدون اطلاع از گروه بندی شرکت کنندگان انجام دادند.

دارو نما

ندارد

اختصاص به گروه های مطالعه

موازی

سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین المللی

خالی

تأییدیه کمیته های اخلاق

1

کمیته اخلاق

نام کمیته اخلاق

کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی قم

آدرس خیابان

خیابان شهید لواسانی (ساحلی) - دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی درمانی قم

شهر

قم

استان

قم

کد پستی

3716993456

تاریخ تأیید

2018-07-03, 1397/04/12

کد کمیته اخلاق

IR.MUQ.REC.1397.056

بیماری های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح

کد ICD-10

توصیف کد ICD-10

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد

پیشرفت تحصیلی

مقاطع زمانی اندازه گیری

یک هفته قبل از شروع مداخله و پس از پایان مداخله

نحوه اندازه گیری متغیر

برای ارزیابی عملکرد تحصیلی (پیامد اولیه)، از نمرات آزمون های قبل و بعد از مداخله برای اندازه گیری میزان دانش دانشجویان استفاده شد. آزمون ها شامل 20 سوال چند گزینه ای (هر کدام با چهار گزینه) در مورد دانش مربوط به مباحث مایعات و الکترولیت بود. هر پاسخ صحیح 1 امتیاز داشت و نمرات آن از 0 تا 20 متغیر بود. نمرات بالاتر نشان دهنده دانش بهتر در مورد مایعات و الکترولیت ها بود.

متغیر پیامد ثانویه

1

شرح متغیر پیامد

برداشت دانش آموزان از محیط کلاس (پیامد ثانویه)

مقاطع زمانی اندازه گیری

پس از پایان مداخله

نحوه اندازه گیری متغیر

برای ارزیابی ادراک دانشجویان از محیط کلاس درس، از پرسشنامه محیط کلاس درس کالج و دانشگاه (CUCEI) استفاده شد.

شرح مداخله

گروه مداخله: طبق طرح درس برای مبحث آب و الکترولیت 4 جلسه 2 ساعته برنامه ریزی شد که در طی 4 هفته متوالی ارائه شد. جهت تدریس در شیوه کلاس وارونه مدرس تمام محتوایی که قرار بود در یک جلسه به دانشجویان آموزش دهد یک هفته قبل در اختیار آن ها قرار داد. دانشجویان موظف بودند در خانه یا فضایی به غیر از کلاس درس محتوای آموزشی مورد نظر را بخوانند و جلسه بعد با آمادگی در کلاس درس حاضر شوند. محتوای آموزشی که در اختیار دانشجویان قرار گرفت شامل ویدئوها و پاورپوینت های کوتاه موضوعی (هر کدام 10 تا 15 دقیقه) و فایل PDF جزوه آموزشی بود که در گروه آموزشی مجازی (تلگرام) بارگزاری شد. استاد همچنین سوالات و سناریوهای بالینی مربوط به مفاهیم هر جلسه را قبل از کلاس طراحی نمود. در ابتدای کلاس استاد به مدت 10-15 دقیقه به رفع اشکالات دانشجویان و همین طور سوالات آن ها درمورد محتوای آموزشی پرداخت تا کج فهمی ها و اشکالات برطرف شود. 2- استاد در مورد سوالات مطرح شده در محتوای آموزشی به صورت انفرادی با دانشجویان به تعامل پرداخت که حدودا 15 دقیقه به طول انجامید. 2- دانشجویان به گروه های 5 تا 6 نفری تقسیم شدند و به بحث در مورد سناریوها و سوال های طراحی شده توسط استاد پرداختند. به این صورت که استاد سناریوهای بالینی که از قبل طراحی کرده بود را از طریق پاورپوینت نمایش داد. به هر یک از گروه ها چند دقیقه فرصت داده میشد تا به صورت جداگانه برای پیدا کردن پاسخ در داخل گروه ها با هم بحث و تعامل داشته باشند. سپس یک نفر به عنوان نماینده از گروهی که پاسخ درست ارائه میداد در مورد سناریو سخنرانی می کرد. افراد از سایر گروه ها می توانستند نظر بدهند و سوال بپرسند. در نهایت مشکلات و سوالات دانشجویان توسط استاد برطرف می شد. بدین ترتیب دانشجویان با تحلیل و پاسخ به سوالات مربوط به سناریوهای بالینی به صورت کاربردی دانش نظری را فرا گرفتند.

طبقه بندی

غیره

شرح مداخله

گروه کنترل: مدرس محتوای آموزشی را به صورت سخنرانی و از طریق پاورپوینت ارائه داد. در پایان کلاس به سوالات دانشجویان پاسخ داده شد.

طبقه بندی

غیره

مراکز بیمار گیری

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری

دانشکده پرستاری و مامایی

نام کامل فرد مسوول

عباس مقدم

آدرس خیابان

خیابان معلم شرقی 2، قم، ایران

شهر

قم

استان

قم

کد پستی

3715835155

تلفن

حمایت کنندگان / منابع مالی

حمایت کننده مالی

نام سازمان / نهاد

دانشگاه علوم پزشکی قم

نام کامل فرد مسوول

دکتر علی ابراز

آدرس خیابان

استان قم، شهر قم، خیابان شهید لواسانی، دانشگاه علوم پزشکی

قم، طبقه چهارم

شهر

قم

استان

قم

کد پستی

3716993456

تلفن

1380 3107 25 98+

ایمیل

ebraze1880@yahoo.com

ردیف بودجه

کد بودجه

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟

بلی

عنوان منبع مالی

دانشگاه علوم پزشکی قم

درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع

100

بخش عمومی یا خصوصی

عمومی

مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور

داخلی

طبقه بندی منابع اعتبار خارجی

خالی

کشور مبدا

طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار

دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه علوم پزشکی قم

نام کامل فرد مسوول

محبوبه سادات یوسفی

موقعیت شغلی

مری

آخرین مدرک تحصیلی

Ph.D

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

پرستاری

آدرس خیابان

قم، خیابان معلم شرقی 2

شهر

قم

استان

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

پرستاری

آدرس خیابان

قم- خیابان معلم شرقی 2

شهر

قم

استان

قم

کد پستی

3715835155

تلفن

1370 3783 25 98+

ایمیل

mahboubeh.yousefi@yahoo.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)

بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد

پروتکل مطالعه

بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد

نقشه آنالیز آماری

بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد

فرم رضایتنامه آگاهانه

بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد

گزارش مطالعه بالینی

مصادق ندارد

کدهای استفاده شده در آنالیز

بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد

نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)

بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد

عنوان و جزئیات بیشتر در مورد داده/مستند

پس از غیر قابل شناسایی کردن افراد قابل اشتراک گذاری است.

بازه زمانی امکان دسترسی به داده/مستند

شروع دسترسی یک سال پس از چاپ نتایج

کسانی که اجازه دارند به داده/مستند دسترسی پیدا کنند

افراد شاغل در موسسات دانشگاهی و علمی

به چه منظور و تحت چه شرایطی داده/مستند قابل استفاده

است

منوط به توافق دانشگاه علوم پزشکی قم

برای دریافت داده/مستند به چه کسی یا کجا مراجعه شود

دانشکده ی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم ، سر کار خانم محبوبه

سادات یوسفی

یک درخواست برای داده/مستند چه فرایندی را طی می‌کند

درخواست کتبی و رسمی به معاونت پژوهشی دانشکده پرستاری

سایر توضیحات

قم

کد پستی

3715835155

تلفن

1370 3783 25 98+

ایمیل

mahboubeh.yousefi@yahoo.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه علوم پزشکی قم

نام کامل فرد مسوول

محبوبه سادات یوسفی

موقعیت شغلی

مری

آخرین مدرک تحصیلی

.Ph.D

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

پرستاری

آدرس خیابان

قم- خیابان معلم شرقی 2

شهر

قم

استان

قم

کد پستی

3715835155

تلفن

1370 3783 25 98+

ایمیل

mahboubeh.yousefi@yahoo.com

فرد مسوول به روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه علوم پزشکی قم

نام کامل فرد مسوول

محبوبه سادات یوسفی

موقعیت شغلی

مری

آخرین مدرک تحصیلی

.Ph.D